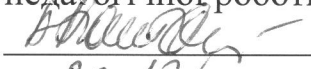


Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з науково-педагогічної роботи ХТЕІ КНТЕУ

 А. В. Катаєв
28.12 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКСКУРСІЙНА СПРАВА

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки
студентів освітнього
ступеня

бакалавр

(бакалавр чи магістр)

року набору

2016

галузі знань

42 «Сфера обслуговування»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

(шифр і найменування спеціальності)

напряму підготовки

242 «Туризм»

(шифр і найменування напряму підготовки)

спеціалізації

(найменування спеціалізації)

Харків, 2018 рік

Розробник

Павлова Тетяна Георгіївна

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

(посада повністю)

кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства

(науковий ступінь, вчене звання повністю)

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
туристичного та готельного бізнесу

(назва кафедри)

протокол № 6 від 14 грудня 2018 року

Зав. кафедри

(підпис)

О. М. Супрун

(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто та схвалено на засіданні методичної комісії факультету
готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

(назва факультету)

протокол № 5 від 18 грудня 2018 року

Голова методичної комісії

(підпис)

М. М. Паньків

(ініціали та прізвище)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Екскурсійна справа» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 42 «Сфера обслуговування» напряму підготовки 242 «Туризм».

Метою викладання навчальної дисципліни формування у майбутніх бакалаврів знань про теорію, історію, методику та технологію організації екскурсій; умінь аналізувати джерела і спеціальну літературу, користуватися категоріально-понятійним апаратом навчальної дисципліни та використовувати набуті знання в роботі зі спеціальності – планувати й організовувати екскурсійне обслуговування, розробляти й проводити екскурсії.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія, історія і організація екскурсійної справи.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях навчальних дисциплін – «Історія України», «Історія української культури», «Географія туризму» та є основою для засвоєння професійних навчальних дисциплін, таких як «Туристично-рекреаційне країнознавство», «Спеціалізований туризм».

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

Інтегральної компетентності:

– Здатність ставити та успішно вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в туристичній діяльності, організації туристичного бізнесу, формування туристичної політики; обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність за результатами оцінювання і прогнозування соціальних, економічних, політичних та інших подій.

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності;

ЗК 2. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК 4. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел;

ЗК 5. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань;

ЗК 6. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій;

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою;

ЗК 11. Здатність планувати час та управляти ним

Фахових компетентностей спеціальності:

ФК 1. Здатність визначати джерела та проводити пошук, накопичення і аналіз географічної інформації стосовно елементів туристичного потенціалу території, існуючих і планованих рекреаційних систем;

ФК 2. Здатність проводити країнознавчі та краєзнавчі дослідження щодо умов розвитку туризму на визначеній території;

ФК 3. Здатність використовувати загальні методи наукових досліджень з використанням сучасних технічних засобів та інформаційно-комунікаційних технологій;

ФК 16. Здатність збирати, обробляти, систематизувати та узагальнювати інформацію про діяльність туристичного підприємства, формувати на її основі стратегії розвитку;

ФК 17. Здатність аргументувати, залучати та здійснювати пошук нормативно-правових документів регулювання, функціонування суб'єктів туристичної діяльності.

Програмних результатів навчання:

ПРН 7. Знання основних напрямів і тенденцій розвитку екскурсійного обслуговування в сучасних умовах, принципів класифікації, функцій, ознак екскурсії, методики підготовки та проведення екскурсії; уміння організовувати та планувати екскурсійну діяльність;

ПРН 15. Уміння створювати та організовувати роботу з базою даних по турпродуктам, послугам, діловим партнерам і клієнтам, використовуючи спеціалізовані програмні продукти та сучасні інформаційні технології.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи

Зміст теми 1. Місце дисципліни «Екскурсійна справа» серед інших дисциплін відповідного профілю.

Предмет, об'єкт, мета і завдання курсу «Екскурсійна справа». Сутність екскурсійної діяльності. Теорія екскурсійної справи. Екскурсійна справа, як наука. Роль екскурсійної практики в розвитку екскурсійної теорії.

Тема 2. Історія розвитку екскурсійної справи

Зміст теми 2. Прообраз екскурсій та туризму в мандрівництві давнини (IX – сер. XIX ст.). Початок організованого туризму, зародження і становлення екскурсійної справи (сер. XIX ст. – початок XX ст.). Створення централізованої системи управління туризмом (1920–1949 рр.). Відновлення і розвиток екскурсійної справи в повоєнній радянській Україні (50–80-ті роки XX ст.). Екскурсійна справа на сучасному етапі.

Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні

Зміст теми 3. Види туристсько-екскурсійних організацій в залежності від їх спеціалізації, відношення до споживачів і виконавців екскурсійних послуг, від обсягу і структури видів комерційної діяльності.

Організація екскурсійної роботи на туристсько-екскурсійних підприємствах: дослідження ринку екскурсійних послуг (екскурсійний маркетинг), створення екскурсій, підготовка екскурсовода, реклама, комунікаційна діяльність, екскурсійне обслуговування, менеджмент екскурсійної діяльності

Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції

Зміст теми 4. Поняття екскурсії як виду діяльності, як форми пізнання, форми спілкування, як однієї з форм туристських послуг. Основні аспекти екскурсії в практичній діяльності. Особливості екскурсійного процесу.

Рекреаційні і туристичні потреби населення. Рекреаційна і туристична діяльність. Рекреаційна і туристична сутність екскурсії. Екскурсія в системі рекреаційної і туристичної діяльності. Екскурсія, як форма спілкування. Сучасна структура організації екскурсійної діяльності. Мета, завдання і форми проведення екскурсійної діяльності. Сутність екскурсійного процесу.

Ознаки екскурсії: загальні і специфічні.

Поняття функція. Функція наукової пропаганди. Функція інформації. Функція організації культурного дозвілля. Функція розширення культурно-технічного кругозору. Функція формування інтересів людини. Поєднання двох і більше функцій в екскурсії. Особливості функції екскурсії для різних груп екскурсантів: для дітей та підлітків; для молоді; для дорослих людей; для інвалідів; для іноземних туристів.

Тема 5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій

Зміст теми 5. Класифікація екскурсій, принципи і критерії класифікації. Значення класифікації екскурсій. Класифікація екскурсій за змістом (тематичні і оглядові), складом і кількістю учасників, за місцем проведення, за способом переміщення, за тривалістю, за формою проведення.

Тема, сутність поняття. Тематика екскурсій, як сутність тем. Визначення тематичної екскурсії, її завдання. Визначення композиції екскурсії. Ведуча підтема в екскурсії, її роль в екскурсіях. Назва екскурсії.

Особливості проведення різних видів екскурсій. Оглядові екскурсії по місту та методичні прийоми їх проведення. Екскурсії на історичну тематику та методичні прийоми їх проведення. Екскурсії на археологічну тематику та методичні прийоми їх проведення. Мистецтвознавчі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Літературні екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Природознавчі і географічні екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Красознавчі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Країнознавчі екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Заміські екскурсії та методичні прийоми їх проведення. Екскурсії на архітектурно-містобудівні теми та методичні прийоми їх проведення.

Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес

Зміст теми 6. Поняття „метод”. Види методів діяльності людини. Екскурсійний метод пізнання, його значення, мета і завдання. Особливості й головні вимоги до екскурсійного методу пізнання. Індуктивний і дедуктивний методи пізнання в екскурсіях. Закони та вимоги логіки. Завдання логічних суджень. Значення логіки в підвищенні ефективності екскурсії.

Гідізм в екскурсійній діяльності. Виявлення сучасних положень діяльності екскурсійних закладів, щодо організації екскурсійного обслуговування.

Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії

Зміст теми 7. Показ – основний елемент екскурсії, його сутність. Види показу на екскурсії і його особливості. Ступені показу в екскурсії. Методика послідовної діяльності екскурсовода при показі об'єктів. Показ як реалізація принципу наочності.

Сутність розповіді на екскурсії, основні вимоги, особливості. Трансформація усної розповіді до зорових образів. Індивідуальні особливості мови екскурсовода. Визначення вказівок екскурсовода для організації екскурсійної діяльності екскурсантів.

Показ і розповідь – два головні елемента екскурсії, їх поєднання. Процес становлення екскурсії. П'ять рівнів даного процесу. Зв'язок трьох компонентів екскурсії (екскурсовода, об'єктів й екскурсантів) – основа активності показу і розповіді. Аналіз зростання екскурсійної ситуації. Активізація екскурсійного об'єкту. Підвищення ролі екскурсовода. Зростання активності екскурсантів.

Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії

Зміст теми 8. Сутність екскурсійної методики. Предмет та види екскурсійної методики, основні вимоги. Використання методичної літератури на екскурсіях. Сучасні шляхи вдосконалення екскурсійної методики. Поняття «етапи підготовки екскурсії» (15 етапів).

I. Підготовчий етап створення нової екскурсії.

Підготовчий етап відповідає першим чотирьом етапам технології підготовки нової екскурсії: 1. Визначення мети і завдань екскурсії. 2. Вибір теми. Поняття теми і назви екскурсії, різниця між ними. 3. Відбір літератури і складання бібліографії. 4. Визначення інших джерел екскурсійного матеріалу.

II. Етап безпосередньої розробки екскурсії.

Етап безпосередньої розробки екскурсії включає етапи з 5 по 13. Сутність значення і методика роботи по етапам: 5. Відбір і вивчення екскурсійних об'єктів. Види екскурсійних об'єктів, методика відбору екскурсійних об'єктів. Поняття про картку об'єкта, методика та порядок створення карток об'єктів; 6. Упорядкування маршруту екскурсії. Види маршрутів. Вимоги до екскурсійного маршруту; 7. Об'їзд або обхід маршруту; 8. Підготовка контрольного тексту екскурсії. Сутність і вимоги до контрольного тексту, його основні відмінні риси; 9. Комплектування "Портфеля екскурсовода". Поняття і значення «портфеля екскурсовода». Методика створення і вимоги до експонатів; 10. Визначення методичних прийомів проведення екскурсії; 11. Визначення техніки ведення екскурсії; 12. Складання методичної розробки екскурсії. Структура методичної розробки. Характеристика окремих частин. Поняття про технологічну карт екскурсії, методика її створення; 13. Складання індивідуального тексту. Сутність і вимоги до індивідуального тексту, його основні відмінні риси.

III. Заключний етап розробки екскурсії.

Заклучний етап розробки екскурсії складається з двох останніх етапів: захист екскурсії. Можливі види захисту. Прийом (здача) екскурсії та затвердження екскурсії. Пакет документів по кожній темі екскурсії.

Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсії. Класифікація методичних прийомів

Зміст теми 9. Поняття „методичний прийом”. Призначення методичних прийомів, щодо організації екскурсійної діяльності, їх класифікація. Методичні прийоми показу та розповіді, їх значення в екскурсійній діяльності. Особливі методичні прийоми в екскурсійній діяльності. Техніка ведення екскурсії. Засвоєння екскурсоводом методичних прийомів і техніки ведення екскурсії.

Методичний прийом показу:

Показ його сутність, завдання, умови. Послідовність дій екскурсовода при показі об'єкта. Ступені показу. Види показу. Особливості показу. Показ як реалізація принципу наочності. Методичні прийоми показу: попереднього огляду, панорамного показу, відтворення, зорового монтажу, локалізації подій, абстрагування, зорового порівняння, зорової аналогії, інтеграції, переключення уваги, руху, прийом показу меморіальної дошки.

Методичний прийом розповіді:

Основні вимоги до розповіді на екскурсії. Особливості розповіді на екскурсії. Методичні прийоми розповіді: посилання на очевидців, завдання, новизни матеріалу, літературного монтажу, співучасті, дискусійної ситуації, зіткнення протилежних версій, персоніфікацій, коментування, репортажу, цитування, відповідей - питань, екскурсійної довідки, опису, характеристики подій, пояснення, проблемної ситуації, відступу, індукції, дедукції. Сполучення розповіді і показу на екскурсії.

Особливі методичні прийоми на екскурсії:

Прийом зустріч з учасникам подій, прийом дослідження, прийом демонстрації наочних посібників, методика їх використання.

Тема 10. Техніка проведення екскурсії

Зміст теми 10. Поняття «техніка проведення екскурсій». Зміст графі методичної розробки «організаційні вказівки».

Складові елементи техніки ведення екскурсій:

Перевірка екскурсоводом необхідної документації. Знайомство з групою. Розміщення групи біля об'єктів. Вихід і повернення екскурсантів в автобус. Пересування екскурсантів. Місце екскурсовода. Дотримання часу, відведеного на екскурсію в цілому й розкриття окремих підтем. Техніка проведення розповіді під час руху автобусу. Відповіді на питання екскурсантів. Паузи в екскурсії. Техніка використання «Портфеля екскурсовода». Дотримання елементів ритуалу.

Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода

Зміст теми 11. Професія і спеціальність екскурсовода. Етапи становлення професії екскурсовода. Екскурсознавча майстерність. Професійна майстерність екскурсовода і шляхи її підвищення. Особистість екскурсовода. Практичні вміння і навички екскурсовода. Ораторське мистецтво екскурсовода. Позамовні засоби спілкування. Комунікаційна майстерність екскурсовода. Ерудиція і інтуїція екскурсовода. Жести екскурсовода. Мова екскурсовода. Темперамент екскурсовода. Емоції і почуття екскурсовода і екскурсантів. Авторитет екскурсовода як сукупність деяких сторін. Зовнішність екскурсовода. Культура поведінки екскурсовода, шляхи її формування. Специфіка роботи екскурсовода з іноземними туристами та екскурсантами.

Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу. Основні питання які регулюються положенням. Вимоги Положення, до підготовки і професійних здатностей особи, що претендує на посаду екскурсовода. Порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу.

Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій

Зміст теми 12. Цілі і завдання, функції, види екскурсій для школярів. Особливості розробки екскурсій для школярів (молодшого, середнього та

старшого віку). 10 заповідей екскурсійної справи з розробки шкільних екскурсій, складенні Б. Е. Райковим.

Види виробничих екскурсій. Особливості розробки виробничих екскурсій.

Інструктаж із техніки безпеки. Типовий план характеристики підприємства: географічне положення; історія виникнення й розвитку; структура, спеціалізація, види продукції, стадії технологічного процесу; техніко-економічні особливості; фактори розміщення; виробничо-територіальні зв'язки з сировини, палива, готової продукції; охорона довкілля; проблеми й перспективи розвитку підприємства.

Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї

Зміст теми 13. Поняття «музей». Функції музеїв. Класифікація музеїв. Напрями роботи музеїв.

Особливості проведення музейних екскурсій у порівнянні з іншими екскурсіями, особливості методики і техніки проведення музейних екскурсій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи	13	2	2			9							12,5	0,5				12						
Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності	14	2	2			10							13					13						
Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні	13	2	2			9							13					13						
Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції.	14	2			2	10							14,5	0,5	1			13						
Тема5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій	14	2			2	10							14		1			13						
Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес	14	2			2	10							14,5	0,5	1			13						
Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії	14	2			2	10							14,5	0,5	1			13						
Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії	14	2			2	10							14,5	0,5	1			13						
Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсії. Класифікація методичних прийомів	14	2			2	10							14,5	0,5	1			13						

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 10. Техніка проведення екскурсії	14	2		2		10							14					14						
Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода	14	2		2		10							14,5	0,5	1			13						
Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій	14	2		2		10							13,5	0,5	1			12						
Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї	14	2		2		10							13					13						
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	26	6	20		128							180/6	4	8			168						

4.2. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття				28				
	Семінарські заняття				6				
	Практичні заняття				22				
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів				124				
	Усього годин				180				

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2017/2018		2018/2019		2019/2020		2020/2021	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	ОСІНЬ	ВЕСНА
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття					2	2		
	Семінарські заняття					4	4		
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів					84	84		
	Усього годин					90	90		
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Тема дисципліни	Тема лекції	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи	Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи	2		0,5	
Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності	Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності	2			
Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні	Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні	2			
Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції.	Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції.	2		0,5	
Тема 5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій	Тема 5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій	2			
Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес	Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес	2		0,5	
Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії	Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії	2		0,5	
Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії	Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії	2		0,5	
Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсій. Класифікація методичних прийомів	Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсій. Класифікація методичних прийомів	2		0,5	
Тема 10. Техніка проведення екскурсії	Тема 10. Техніка проведення екскурсії	2			
Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода	Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода	2		0,5	
Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій	Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій	2		0,5	
Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї	Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї	2			
Усього		26		4	

5.2. Теми семінарських занять

Тема дисципліни	Тема семінарського заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи	Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи	2			
Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності	Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності	2			
Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні	Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні	2			
Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції.	Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції.			1	
Тема 5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій	Тема 5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій			1	
Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес	Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес			1	
Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії	Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії			1	
Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії	Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії			1	
Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсії. Класифікація методичних прийомів	Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсії. Класифікація методичних прийомів			1	
Тема 10. Техніка проведення екскурсії	Тема 10. Техніка проведення екскурсії				
Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода	Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода			1	
Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій	Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій			1	
Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї	Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї				
Усього		6		8	

5.3. Теми практичних занять

Тема дисципліни	Тема практичного заняття	Обсяг у годинах			
		денна форма		заочна форма	
		повна	скорочена	повна	скорочена
Тема 1. Теоретичні засади екскурсійної справи					
Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності					
Тема 3. Організація екскурсійної справи в сучасній Україні					
Тема 4. Екскурсія: сутність, ознаки, функції.	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 5. Класифікація екскурсій. Тематика і зміст екскурсій	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 6. Екскурсійний метод пізнання. Екскурсія як психолого-педагогічний процес	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 7. Показ і розповідь в екскурсії	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 8. Технологія підготовки нової екскурсії	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 9. Методичні прийоми проведення екскурсії. Класифікація методичних прийомів	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 10. Техніка проведення екскурсії	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 11. Професійна майстерність екскурсовода	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Тема 12. Особливості проведення педагогічних і виробничих екскурсій	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			

Тема 13. Особливості організації екскурсійної діяльності в музеї	Підготовка і проведення екскурсії по вулиці Харкова (за індивідуальним завданням)	2			
Усього		20			

5.4. Теми лабораторних занять

Тема дисципліни	Тема лабораторного заняття	Обсяг у годинах	
		денна форма	заочна форма
Усього			

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Опрацювання рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять навчальної дисципліни за темами.
4. Підготовка до семінарських занять (доповідь, презентація, питання).
5. Контрольна перевірка особистих знань, запитання для самоконтролю.
6. Підготовка до поточного і підсумкового контролю.

Для самостійного вивчення студентам пропонуються наступні питання:

Тема 1

Підготовка до семінарського заняття на тему: «Теоретичні засади екскурсійної справи».

Тема 2

Підготовка до семінарського заняття на тему: «Історія розвитку екскурсійної діяльності».

Тема 3

Підготовка до семінарського заняття на тему: «Організація екскурсійної справи в сучасній Україні».

Тема 4.

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 5

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 6

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 7

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 8

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 9

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 10

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 11

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 12

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

Тема 13

Підготовка до проведення екскурсії по вулиці Харкова (текст екскурсії, технологічна карта, портфель екскурсовода, картки об'єктів).
Оцінка і написання рецензії на екскурсію сокурсників.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

НЕ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

8. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

8.1. Схема нарахування балів для студентів денної форми навчання

Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)														Підсум- ковий контроль	Сума
Усьо го	у тому числі за темами														
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13		
60	4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	40	100

8.2. Схема нарахування балів для студентів заочної форми навчання

Поточний контроль (максимум 60 балів, мінімум 34)				Підсумковий контроль	Сума
усього	у тому числі за видами активності				
	відвідування занять	підготовка і проведення екскурсії	підготовка пакету документів до екскурсії		
60	7	45	8	40	100

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи оцінювання:

Поточний контроль:

- для студентів денної форми навчання: оцінювання на семінарських заняттях, поточне тестування, виконання контрольної аудиторної роботи;
- для студентів заочної форми навчання: виконання індивідуальної контрольної роботи, тестування.

Підсумковий контроль:

- для студентів денної форми навчання: письмовий екзамен;
- для студентів заочної форми навчання: письмовий екзамен.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА, ДОПОМІЖНА)

10.1. Основна література

1. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності : підручник / М. М. Покоłodна. – Харків : Харк. нац. ун-т міськ. господарства імені О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
2. Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу : наказ державної туристичної адміністрації України від 24.09.2004 №83. [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1344-04>. – Станом на 27.12.2018. – Назва з екрану.

10.2. Допоміжна література

1. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство : навчальний посібник / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – Київ : Альтерпрес, 2007. – 462 с.
2. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навчальний посібник // С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.
3. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навчально-методичний посібник. – Чернівці : ЧНУ, 2016. – 144 с.
4. Про музеї та музейну справу : Закон України № 250/95-ВР від 29.06.1995 р. редакція від 04.11.2018. [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-вр>. – Станом на 27.12.2018. – Назва з екрану.
5. Про туризм : Закон України № 325/95-ВР від 15.09.1995 р. редакція від 04.11.2018. [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>. – Станом на 28.12.2018. – Назва з екрану.
6. Савина Н. В. Экскурсоведение : учебное пособие / Н. В. Савина. – Минск : БГЗУ, 2009. – 256 с.
7. Федорченко В. К. Історія екскурсійної діяльності в Україні : навчальний посібник / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорова, М. М. Олексійко. – Київ : Кондор, 2004. – 166 с.
8. Чагайда І. М. Екскурсознавство : навчальний посібник / І. М. Чагайда, С. В. Грибакова. – Київ : «Кондор», 2004. – 204 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Все про туризм – туристична бібліотека. – [Електронний ресурс] : [сайт]. – Режим доступу : <http://infotour.in.ua/>. – Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.

2. Добро пожаловать в Харьков. [Електронний ресурс] : [сайт]. – Режим доступу : <https://www.kharkov.ua/welcome.htm>. Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.
3. Міністерство культури України. [Електронний ресурс] : [офіційний портал]. – Режим доступу : <http://mincult.kmu.gov.ua/control>. – Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.
4. Музейний простір. [Електронний ресурс] : [веб-портал]. – Режим доступу : prostir.museum.ua/info/about. – Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.
5. Харьков. Дали зовут. [Електронний ресурс] : [сайт]. – Режим доступу : <http://dalizovut.narod.ru/index.html>. – Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.
6. Харьков: новое о знакомых местах. Статьи и страницы краеведческого альбома. [Електронний ресурс] : [сайт]. – Режим доступу : the-past.inf.ua. – Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.
7. Харьков 2012. [Електронний ресурс] : [сайт]. – Режим доступу : <http://kharkov2012.org>. – Станом на 26.12.2018. – Назва з екрану.